

RAIKKÜLA

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

Nr. 1 (31) JAANUAR 1990

AASTA LÕPPES, AASTA ALGAS

* * *

4. jaanuaril istuti kokku 1990. a. esimesele juhatusel koosolekule. Esimees Peeter Alasepp tegi põgusa tagasi-vaate läinud aasta töötulemustest.

* * *

Ülevaatest selgus, et TAI-MEKASVATUSES püstitatud plaanidest jäi puudu 1,5% (osakonniti vastavalt «Jüri-öö» 109,4%, Lipal 87,9%).

Repliigi korras tuletab peaa-
gronoom Jaak Kildvee meelde, et puudujäägi põhjustas maaparandajatelt hiline-
misega eksploatatsiooni antud Aasu objekt, kust planeeritud saak jäi saamata. Et aga Valgust kogutud saagilisa pole plaani täitmisse arvestatud, siis faktiliselt plaan siiski täideti.

Plaan plaaniks: loomakasvatatajatel on igal juhul kõvasti tegemist, et kevadeni ots otsaga kokku tulla.

LOOMAKASVATUSSAADUSTE riiklikud tellimused täideti. Piimatoodang suurenes lehma kohta 54 kg ja jõudis 4582 kg-ni. Tõusis rasvaprotsent. Sellele vaatamata ei küündinud kogutoodang eelmise aasta tasemeni, sest leukoosi tõttu tuli prakeerida ligi 30 hea piimanniga lehma.

Helvi Tiirikul õnnestus lüpssta baasilist piima üle 6000 kg lehma kohta, kaheksa lüpsjat — M. Znobištšina, S. Simon, L. Naurits, L. Rohtla, N. Peterimova, Ü. Vaherna, H. Vaherna ja R. Tõitoja — ületasid 5000 kg piiri.

Paranes noor- ja nuumveiste juurdekasv (+47 g) — esmakordselt üle 600 g ööpäevas (627 g).

Tublimatest olgu nimetatud Ella Aasoja, Naima Kodusalu, Helje Erik, Hedvig Karjus, Heiki Hermann.

Äärmiselt madalaks jäi sigade ööpäevane kaaluivene — 333 g.

Ostujõusööda pideva kallinemise, lünkliku varustamise ja defitsiidi tõttu pole edaspidi mõttekas ega võimalik praegust suurt arvu sigu nuumata. Olukorra normaliseerimiseks tuleb ilmselt käesoleval aastal sigade arvu kolmandiku võrra vähendada.

Majanduslikult kasulikumaks osutub müüa osa vilja õlleodraks. Kvaliteetse õlle-

odra edukas realiseerimine on aga otseselt seotud korraliku kuivatimajandusega ja viimane peab kiiresti korda saama.

Rahaline seis lubab välja maksta palgad, IV kvartali staažitasu ja 10% aastahüvitusest.

* * *

200 rublaga premeeriti Adolf Saristet 60. ja Eino Jõesart 50. aasta juubeli puhul.

* * *

Premeeriti seitset ühiskondliku töö aktivisti, igaüht 50 rublaga.

* * *

Kolhoosi liikmeks võeti 1. jaanuaril 1990 Peeter Palusoo.

Tööluusiga said detsembrikuus maha kokku 21 töötajat. Suure eduga «juhtisid» Tiit Kõvatoomas ja Heino Kensapä — mõlemad 20 tööpäeva.

Suure vahemaaga järgnesid Tiit Rohtla 8, Andres Latsitoom 8, Mihail Roško 7, Armin Valtri 7 luusipäevaga, teised riburada sabas.

Varem tublile töömehele Andres Latsitoomile avaldati tööluuside eest pealekauba noomitus (vastavalt sinna juurde kuuluva «ergutusega»).

Tööluuside või muu kodukorra rikkumise eest jäeti aastapreemiast osaliselt või täiesti ilma 59 töötajat.

Paljuvõitu nagu, aga eks igaüks reguleeri oma rahakoti tusedust ise! Ikkagi demokraatia!

Märkmeid tegi

ERNI TAMMAJU

Kuidas edasi tegutseda?

Detsembrikuu parteikoosolek peeti varasematest erinevalt. Istuti kohvilauas, ei valitud tavapäraselt koosoleku juhatajat ega protokollijat. Tunti end vabamalt ja nii mõnigi, kes rangemas õhkkonnas ei ole rutanud omi mõtteid avaldama, sai need õdusamas õhkkonnas välja öelda.

Sissejuhatareks ulatati lilledid jõulukuu sünnipäevadele, samuti kohalike nõukogude valimistel valituks

osutunud Laine Arrole, Harri Kuusemetsale ja Peeter Ala-sepale.

Rajoonikomitee instruktor Viive Kaljula tegi põgusa kokkuvõtte V. Väljase viimastest pleenumikõnest ning ärgitas kõiki kaasa mõtlema ja rääkima.

Mõnest koosolekul ilmutatud mõttest. Partei on sügavas kriisis. EKP tegevusprogrammi projekt ei ole jõudnud inimesteni, selle keel on keeruline ja kõrgelennuline.

Majanduslik kindlustatus peab olema küsimus nr. 1. Selgeks peab saama partei tulevane staatus, suhted NLKPga. Enamik eestlasi nõuab, et EKP kongress kohe kokku kutsutaks, venelased soovivad kongress sügiseni edasi lükata. Algorganisatsioonidest on lausa nõudmised konstitutsiooni 6. paragrahvi tühistamise kohta. IME saab käivituda ainult täieliku suveräänsuse tingimustes. EKP peab olema iseseisev. Praegu on parteikanal ainuke kanal Moskvaga suhtlemiseks.

Peeti vajalikuks tuua välja endise EKP liidri Karl Vaino osa kuritegelikul tegetsemisel Eesti rahva vastu.

Ei taheta kuuluda Interliikumise liidrite Kogani ja Jarovoiga sarnasse parteisse

— ESVL rahvasaadiku tribüün ei ole koht valetamiseks.

Mõtiskleti eelseisva maavanema valimise ning ENSV Ülemnõukogu valimiste üle.

Arutati liikmemaksude üle. Otsustati 1. jaanuarist 1990. aastast üldistada algorganisatsioonide liikmemaksu määraks 1% töötasust (sh. töötavad pensionärid). Mittetöötavate parteiliikmete liikmemaksu tasumine jäeti südametunnistuse asjaks. Loomulikult ei tehta takistusi neile, kes soovivad liikmemaksu tasuda praegu kehtiva NLKP põhikirja järgi.

Otsus esitati kinnitamiseks EKP rajoonikomitee büroole. Tõsisemate teemade lõpetuseks vaadati videofilme majandi elust-olust.

KAIDA LILLEOJA,
partei sekretär

Kuldsete kätega mees

29. jaanuaril saab viiekümneseks üpris laheda ja mõnusa olemisega mees — Eino Jõesar.

Mees ise arvab, et päriselt alustas kolhoosis töömehe teed 1956. aastal. Elupõline kolhoosi esimees Harri Kuusemets meenutab, et tehnikahuvilist mehehakatist oli isa kõrval autokabiinis «stazöörimas» näha juba aasta-paar varemgi.

Kuna tol ajal oli silo kinnitallamine veel hobustega, siis üheks uhkuseks ja tubliks ratsarüütliks oli teiste seas ka Eino. Töömõnu suuremaks ja asja uhkemaks tegi aga see, et hobustel olid saduladki seljas.

Kooliteed sai 4 aastat talutatud Raikküla mõisa, 2 aastat Lipale. Kõik hilisema elus vajamineva tarkuse korjas iseseisvalt kas kaugõppes või erialaraamatutest.

Esimene tööaasta läks põllutööliseks, järgmisel aastal jätkus juba julgust iseliikuvana «Niva» rooli istuda.

Tunnen huvi, kust mehhanisaatori ettevalmistus tuli? «Eks ikka raamatutest ja iseseisvalt, eksamid tegin eksternina. Autojuhiloa tulid loomulikult läbi kursuste,» kõlab vastus.

Harri Kuusemets meenutab, et tegelikult keeras poiss suure «zilli» kalluri rooli juba siis, kui vastavaid pabeleid polnudki veel ette näidata.

Mäletatavasti oli kaugeim reis «metskapteni» roolimiselt ulatunud isegi Virtsusse kala tooma. Aidanud autoga veel paati merre lükata. Autoinspektor küsinud Kuusemetsalt, kas poisil ikka load ka on, mille peale esimees kostnud, et kuidas me muidu julgesime nii kaugele tulla. Noormees lihtsalt näeb natuke poisiohtu välja. Inspektor jäänudki uskuma.

Ega tookordnegi noorus kiitust kartnud ja ühest vanast seinaleheartikli pilaloost võib välja lugeda, et Eino masingi kippus vahel üleliia perutama.

Noorus jääb nooruseks ja mis mees sa oled, kui ei teagi, palju see masin ikka välja jookseb!

Seltskondlikust elust on Eino poisikesest peale osa võtnud, olgu alguseks või kooli keelpilliorkester, kus ta kontrabassi tinistas.

«Kui vähegi mahti oli, tõime ka vahetunnis pillid väl-

ja ja lugu läks lahti. Tänu koolijuhataja Hugo Randlepale tegelesin algul keelpilliorkestris, hiljem tuli puhkpill, mis on jäänud tänaseni.

Omaajagu aastaid on rahvatantsugi tantsitud. Lauldud on nii meesansambelis kui meeskooris. Elu esimene suurem esinemine oli 1956. aasta üldlaulupeol.

Eks ma selle muusikasoo- ne ole vist isalt pärinud. Tema armastas ka pasunat puhuda ja onu oli kutseline muusik. Meie poisid on pillimehe pisiku vist minult pärinud.»

«Kuldsete kätega mees,» tutvustati mulle Einot tosin aastat tagasi, kui Raikküla maile elama tulin.

Huvi pärast hakkas sõrmedel lugema, et palju neid ameteid enam-vähem tuleb, millega mees sina peal. Tean, et mu loetelu pole täiuslik, kuid meenutan: autojuht, traktorist, kombain-ner, elektrik, keevitaja, remondilukksepp, ehitaja, treial, freesija, sepp, helitehnik.

Aga peale selle tunneb end kodus automaatika-elektroonika vallas, teab, kuidas raadiole või telerile hinge sisse puhuda, või seisma jäänud kell käima pütitada. Päris palju on tegelnud fotomatõrismiga. Nüüd sama edukalt võib ta seista baarileti taga või tegelda jumal teab millega.

Loetelu jätkata tundub üsna lootuseta ettevõtmisena, sest kunagi ei oska aimata, millega Eino üllatada võib.

Kõvasti oli mehe mõte ja käsi mängus uue klubi sisustamisel (lava, baar, vitraažid).

Aasesimees Tõnu Rahula: «Kiituse varjundita võin öelda, et Eino ei ütle kunagi abist ära, kui see vähegi tema võimuses on. Tema võib alati kindel olla. Elab kiiresti probleemi sisse, pakub omapoolseid lahendusi, organiseerib tööd, mehi, masinaid, transporti.

Oskab teha koostööd. Näitena olgu Vello Kuuse, Ilmar Petteri ja Eino koostööna valminud Lipa heinaseemnekuivat. Igati lähimõeldud ja asjalik loometöö vili.

Töömehe aul ja ilumeel on mehe silmis suur väärtus.

Kui midagi paugupealt ei õnnestu, teeb uuesti, kuid ebaõnnestunud tööd käest ärasokutama ei kipu.»

Lühikeses juubelijutus pole võimalik isegi põgusalt haarata inimese erinevaid eluperioode, seepärast pole siin juttu Einost töökoja juhatajana või aastaid farmimehaanikuna.

Soovime juubilarile, teene- lisele kolhoosnikule, jätkuvat erksat, otsivat vaimu ja toredaid kordaminekuid!

ERNI TAMMARU

Külanõukogu või vallavolikogu?

5. jaanuaril 1990 oli Raikküla külanõukogu vastvalitud kohalike rahvasaadikute esimene istung. Päevakorras organisatsioonilised küsimused, st. esimehe ja asetäitja valimine ning sekretäri ametisse kinnitamine.

Meeldetuletuseks olgu veel kord üle korratud, et Raikküla külanõukogu saadikuks valiti Järvakandi kolhoosist Jaak Pregel, Tõnu Janno ja Maimu Laane; Leninist — Enn Saveli, Jaan Truuts, Aavo Isak ja Silvi Taul ja Raikküla kolhoosist — Laine Arro, Harri Kuusemets, Peeter Alasepp ja Urmas Pallon.

Nõukogu esimehe kohale esitati kaks kandidaati: Laine Arro ja Jaak Pregel (viimane võttis oma kandidatuuri tagasi).

Ühehäälselt osutus valituks Laine Arro.

Aseesimehi otsustati valida kaks. Kandidaatideks seati üles Enn Saveli ja Aavo Isak Leninist (viimane loobus) ja Jaak Pregel Järvakandist. Mõlemad kandidaadid said täieliku poolehoidu.

Sekretäriks kinnitati senine külanõukogu sekretär Ülle Sale.

Palusin intervjuu valitud esimehelt LAINE ARROLT.

* * *

«Seleta, palun, lähemalt, keda 11 uut saadikut nüüd esindavad? Kas Raikküla Küla Rahvasaadikute Nõukogu või Raikküla vallavolikogu?»

Laine Arro: «Esiolgu kindlasti külanõukogu, sest sildi vahetamine ei muudaks ju karvavõrdki praegust situatsiooni. Tegin uute saadikute hulgas selgitustööd, et ameti võtaks vastu mõni energiline noor mees, kuid paraku ei soovinud keegi tundmatus kohas vette hüpata ja nii tulebki mul vähemalt esialgu koormat edasi vedada.

Niisiis, mina olen praegu Raikküla külanõukogu esimees, kuna nii väikese arvu saadikute puhul oluks mõtetu moodustada veel omaette täitevkomiteed.

Kuna haldusreform on alles käivitumas, siis ei oskagi praegu õigesti nimetada, kas me allume rajoonile või maakonnale. Tuleb varuda kannatust, küll aeg annab arustust!»

Küsimus: «Organisatsioonilised küsimused on paika pandud. Kuidas edasi? Millest alustate?»

Laine Arro: «Eks tule pead tööle panna, samuti olla kursis kolleegidega teistest külanõukogudest, näiteks Märjamaaga, et alustada ettevalmistusi üleminekuks valale. Selleks et asuda valdasid moodustama ja uut mo-

di tegutsema, on aga kõigepealt vaja üle-eestilisel tasemel vastu võtta rida vastavaid seadusi. Peame tegema ettevalmistusi, et rajoonilt koole, medpunkte ja raamatukogusid üle võtta.

Esiolgu asume lahendama igapäevaseid ülesandeid, olgu selleks või Kabala—Raikküla vahelise bussiliikluse parandamine. Praegu sõidavad rajooni bussid Raplast Kabalasse ja tagasi või Raplast Lipa teeristi ja tagasi. Otsustarbekam oleks ringliiklus ja asume etsekohe probleemi lahendama.

Teiseks peame maha saama külvandemate valimisega. Külvandemate esmaseks ülesandeks jääkski vahendaja roll külanõukogu ja külarahva vahel. Küla mured peavad olema külvandemate mured, olgu siis tegu liiklusega, teede olukorraga, kaubandusega, arstiabi või mõne vanuri probleemiga. Küla esindajana edastab lahendamist vajavad küsimused külanõukogule. Nõukogu istungil on tal nõuandev hääleõigus.

Plaanis on võimalikult kiiresti külanõukogu miilits või tulevane valla politsei (või kuidas me teda edaspidi nimetama hakkame) paika panna.»

Küsimus: «Kuidas kavatse-

LAINE ARRO

te asja lahendada? Kas ametimehe piirkonnaks jääb majand või vald? Kes maksab?»

Laine Arro: «Kujutleme nii, et külanõukogu peale jääb üks mees, kellel on oma usaldus- või abimees igas majandis. Kuni valla eelarve moodustamiseni tahaks loota, et majandid on nõus korralvurile lisatasu maksma ja talle sõiduki andma, samuti korteri või muu vajaliku.

Kõik vajab veel uurimist ja selgitamist. Probleemiks on kas või seegi, kust leida tublit ja vastava ettevalmistuse saanud inimest.

Mis veel valla moodustamisse puutub, siis peale vastavate riiklike seaduste ilmumist tuleb meil nende alusel koostada valla oma seadused. Peale valla seaduste kaitsmist ja kinnitamist Ülemnõukogus astumege valla õigustesse.

Lõpetuseks veel veidi Raikküla kolhoosi küladest ja külvandemate valimisest. Meil on Lipametsa, Raikküla, Raela, Kaigepere, Keo,

Lipa, Metsküla ja Nõmmküla küla. On ettepanek, et külade inimesed arutaksid läbi ja lepiksid kokku, keda nad külvandemana näha sooviks ja kas soovitud isik on nõus seda kohustust enda kanda võtma.

Väga sooviks, et kolhoosi üldkoosolekul veebruarimärtsis saaks probleem lahendatud. Ootame ettepanekuid!

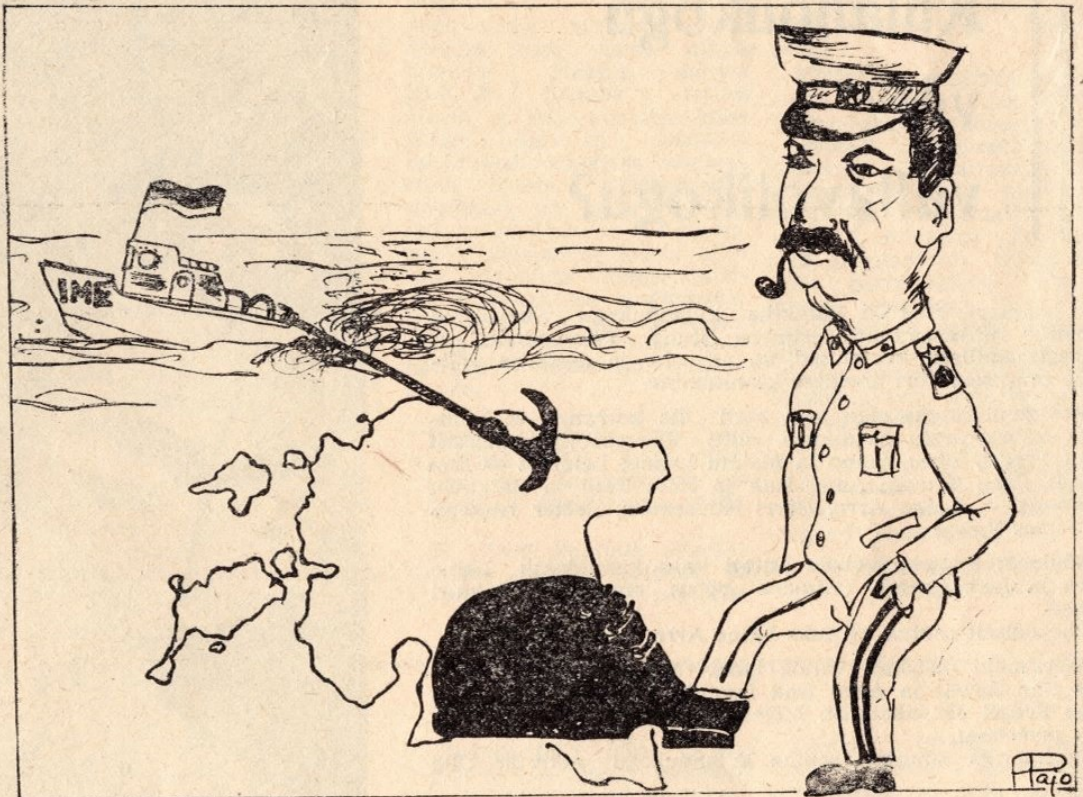
Rahval oleks võib-olla huvitav teada, et meie rajoonis on 13 küla- ja alevinõukogu. Valiti 13 esimeest, neist seitse esmakordselt. Kolmeteistkümnest esimehest on neli naist; kaks meest ja neli naist valiti tagasi vanast koosseisust.

Ausalt öeldes ajab see ametikoht naisterahvale ikka kergelt hirmu nähka küll, kuid üheskoos teeme kindlasti midagi asjalikku ära kah!»

Soovime saadikutele head pealehakkamist ja edu töös!

Küsitles ERNI TAMMARU

Kas veab välja?

Natuke nalja

RUUTEL

Naine: «Jumal, mis me teeme! Härg tuleb otsekohe meie peale!»

Mees: «Sellest pole kasu midagi, et sa siin seisad ja hädaldad. Aita parem mind puu otsa ronida.»

Tähtis mees lükkas raha haavunult tagasi: «Milline häbematus! Te ei arva ometi, et minu puhas käsi puudutab seda musta raha!»

Ja ta kõlastas selleks otstarbeks ametisse seatud sekretäri sisse.

MIS KELLELEGI MEELDIB

«Eile olin ma teatris uut tükki vaatamas. Lõpp ei meeldinud mulle sugugi.»

«Mulle ka mitte. Alati on seal riiteruumis suur tunglemine.»

SILMAARSTI JUURES

Arst: «Inimene, mis te karjute? Ma ei ole teie silma ju puudutanudki.»

Abiotsija: «Seda küll, aga teie seisate ju minu konna-silma peal!»

ÄRAOSTMINE

Tähtsale mehele, kellel suur mõju isamaa saatuse peale, läheneti alatu pakkumisega. Talle lubati viissada miljonit krooni, kui ta ära müüb isamaa.

Hukkaldinud inimene, kes selle äri tegi, võttis raha taskust ja tahtis selle meelitava liigutusega üle anda.

VAENE ISA

«Ma poleks kunagi uskunud, et õppimine koolis nii kalliks läheb!»

«Ja kujuta ette, isa, mina olen veel üks neist, kes kõige vähem õpivad.»

VÄGA IMELIK

«Eks ole, isand Iks, teil on ainult üks vend?»

«Seda küll, armuline proua.»

«Imelik, hiljuti ütles mulle teie õde, et temal olla kaks venda.»

PARATAMATUS

«Sa kosid selle neiu ainult tema raha pärast. Kas sa aga tead, et tal kahtlane minevik selja taga on?»

«Tean küll, kui ma aga teda ei kosi, on minu tulevik kahtlane.»

Ajakirjast «Ronk» 1926

TÖÖPAKKUMISI

Kolhoosi tärglisetsehh vajab tööle hakkajat remondilukkseppa. Püstirikkaks ei lähe, kuid selle eest on tööd küllaga.

Kauba sobitamine Andrus Pajoga tel. 64 467.

LP. ABIVAJAJA

Raikküla velskripunktis on vastuvõtt igal esmaspäeval ja reedel kella 14–17.

M. LAUGEN

TÄNUAVALDUS

Seoses meie peret tabanud tuleõnnetusega tänan südamest Raikküla kolhoosi ja Raikküla 9klassilise Kooli juhtkonda ning kõiki teisi häid inimesi, kes meid materiaalselt või moraalselt toetasid ning meie elujärje taas elamisväärseks aitasid muuta.

Lugupidamisega
ILSE VALTRI

JUUBELI PUHUL

70
Hermilde SAAREMETS 29. I

60

Adolf SARIST 2. I

50

Eino JÖESAR 29. I

Valentin BLINOV 14. I

SAAME TUTTAVAKS

Aet Luukas

— kassapidaja

ELFRIEDE SATSI

sünd. 25. oktoobril 1917
surn. 1. jaanuaril 1990

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
rajoon, Raikküla skj.
telefon 64 421; 64 475
Trükiarv 400

Tasuta
Maht 0.5 trükipoognat
Tellimise nr. 308
Rapla Trükikoda
Rapla, Kalda 2